de Panorama Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

DERDE JAARGANG
No 21 — 23 MEI 1952

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.

AUTOPED-RACE DOOR DE WATERPLAS

TINEKE'S PIANOLES

Er was eens een meisje, dat veel van muziek hield.

Vlak voordat haar verjaardag aanbrak, vroegen haar ouders haar, wat ze graag wilde hebben, en Tineke antwoordde daarop: „Een piano."

„Maar kindje!" riep haar moeder, „weet je wel, dat dat een heel kostbaar cadeau is? Ik weet niet, of wij je een piano kunnen geven. Is er helemaal niets anders, wat je graag zou willen hebben?"

Tineke dacht even na.

„Nee," zei ze daarna, „een piano is het enige, dat ik graag zou willen hebben. Ik heb niets anders op mijn verlanglijstje staan."

'sMorgens werd Tineke heel vroeg wakker.

Wat was er ook weer aan de hand vandaag? O ja, ze herinnerde het zich al weer. Vandaag was ze jarig en ze werd al tien jaar.

Wat zou ze krijgen?

Ze was erg nieuwsgierig. Maar ze verwachtte niet, dat ze een piano zou krijgen. Och, er waren nog zoveel andere aardige verrassingen. En daar zou ze zeker ook blij mee zijn.

Al zo lang had ze om een piano gezeurd. Maar tenslotte had ze wel begrepen, dat je niet alles kon vragen, wat je graag wilde hebben. Toen had ze gezwegen.

Het verlangen naar de piano was echter blijven bestaan.

Tineke's vriendinnetje, Ans, kreeg pianoles.

Als Tineke bij haar was en langs de piano liep, moest ze steeds weer even een paar van de glanzende, witte toetsen aanraken. Ze hield van hun mooie klanken.

De moeder van Ans speelde piano, en op een regenachtige middag had ze voor de twee vriendinnetjes allerlei leuke wijsjes gespeeld.

DOOR J. HEILOO

Van die middag af verlangde Tineke er naar, ook zo mooi te leren spelen.

Maar daarvoor had ze toch eerst een piano nodig. Zou ze die ooit krijgen?

Plotseling liet de klok zeven heldere slagen horen.

Zeven uur al. Slapen kon ze niet meer en ze liet zich zachtjes uit bed glijden.

Toen ze de gordijnen van haar kamertje opentrok, stroomde het zonlicht haar tegemoet. Het was alsof de zon met zijn vrolijke stralen haar zo het eerst met haar verjaardag kwam feliciteren.

De kamerdeur werd geopend. Daar stonden moeder en vader.

Ze kwamen haar feliciteren en brachten haar een verjaardagskus.

„Als je je aangekleed hebt, kom je maar gauw naar beneden," zei moeder. „We hebben vergeten je cadeautje gisteravond mee naar boven te nemen."

Ze lachte geheimzinnig.

Tineke was gewend haar verjaardagscadeautjes al op haar slaapkamertje in ontvangst te nemen.

Ze was erg opgewonden.

Maar ze wist bijna wel zeker, dat ze geen piano zou krijgen, anders had moeder niet over een cadeautje gesproken, dat je zo maar mee naar boven kon nemen.

Ze verkeerde in grote spanning.

Vlug waste ze zich en kleedde zich dadelijk aan.

In een oogwenk was ze beneden.

Haar ouders hoorden haar de trap afkomen.

Toen ze de kamer binnenkwam, kon ze haar ogen nauwelijks geloven, want daar stond een prachtige piano.

Eerst dacht ze, dat ze droomde. Maar alles was echt.

Tineke's wens was vervuld. Ze was haar ouders heel dankbaar en was zó in haar schik met het mooie cadeau, dat ze zo vlug mogelijk pianoles wilde nemen.

Er kwam al heel gauw een pianolerares.

Het was allemaal nog zo nieuw voor Tineke, die het nu erg druk kreeg met noten leren. Dat was niet zo gemakkelijk als het leek. Maar ze moest toch doorzetten, want als ze dat niet deed, zou ze later geen enkel aardig liedje kunnen spelen.

Vol ijver ging ze aan de gang en het duurde niet lang, of ze kende de noten al uit haar hoofd.

Toen kwamen de toonladders. Hu, dat vond Tineke verschrikkelijke dingen. Ze vroeg zich af, waarom ze nu eerst geen liedjes mocht leren spelen.

Nee, zo vond ze de lessen niet leuk. Ze begon ze te verwaarlozen. Als de pianolerares kwam, bracht ze niets van haar oefeningetjes terecht.

„Tineke, Tineke," berispte die haar dikwijls, „jij doet niet genoeg je best. Als ik jou was, zou ik wat meer oefenen. Pianospelen gaat niet vanzelf."

Op zekere dag zei moeder ook al: „Wat is er aan de hand met je pianolessen? Ik hoor je bijna niet meer oefenen. Als we dat vooruit hadden geweten, had je van ons beslist geen piano voor je verjaardag gekregen."

„Ik beloof u, dat ik mijn best zal doen, moeder," zei Tineke, die zich toch wel schaamde na al die standjes en berispingen.

De volgende dag was ze vrij van school. Het was prachtig weer, eigenlijk wel fijn om buiten te spelen.

Maar deze keer was ze flink.

Ze ging achter de piano zitten.

Haar vingers gingen vluchtig over de toetsen. O, dacht ze, 'k wou, dat alles vanzelf ging.

Plotseling hoorde ze een geluidje.

ZO TERLOOPS

De gibbon, een apensoort uit Zuid-Azië, heeft armen die langer zijn dan zijn hele lichaam.

Een dodelijk giftige plant, die tot de familie der nachtschaden behoort, wordt ook wel aangeduid met de naam van Belladonna, hetgeen letterlijk betekent: „schone dame".

Waar kwam dat vandaan?

„Ken jij me niet, meisje?" hoorde ze een stemmetje vragen. „Kijk me eens goed aan. Ik ben voor jou geen onbekende."

Boven op de piano stond een heel klein ventje. Tineke was heel erg verbaasd. Waar had ze hem toch meer gezien? Hij droeg een wijd manteltje, waarop allerlei g-sleuteltjes waren geborduurd. Ineens wist ze het: dit manneke stond op een van haar muziekboeken, ze had hem dikwijls gezien op een kleurige plaat. Het mannetje lachte, toen ze hem herkende en vervolgde: „Ik ben het muziekmannetje en ik heb je al verscheidene keren achter de piano zien zitten. Jij bent één van die mensen, die denken, dat pianospelen vanzelf gaat. Dat wenste je tenminste. Ik kon dat niet langer aanzien en aanhoren en daarom ben ik uit de plaat gesprongen om eens even met je te praten."

„Wat wilt u me dan allemaal vertellen?" vroeg Tineke.

„Dat jij heel goed pianospelen kunt leren, als je je lessen maar niet verwaarloost," antwoordde het mannetje. „Je moet een duwtje hebben in de goede richting. En ik wil je graag helpen. Ik weet, dat je van muziek houdt."

„Maar ik moet zo lang geduld hebben, voordat ik alles kan spelen," zei Tineke.

„Is dat nu zo erg?" vroeg het mannetje. „Ik zal eens over de toetsen dansen. Bij elke pas, die ik doe, slaat er een toon aan en dan zul je zo'n aardig wijsje horen, dat je niets liever doet dan maar oefenen, totdat je het eenmaal ook kunt spelen."

Tineke vond het buitengewoon grappig. Ze wist niet wat ze zag en hoorde. Maar het mannetje deed wat hij zei.

Met een licht sprongetje belandde hij op de toetsen en sprong van de ene toets op de andere. Zijn danspasjes toverden een alleraardigst wijsje uit de piano.

Het maakte Tineke zó blij en vrolijk, dat ze wilde spelen.

„Speel toch," zei het mannetje.

En Tineke speelde het wijsje na. Het ging vanzelf.

Ze was zo verwonderd en begreep niet, hoe het mogelijk was.

Maar het mannetje maakte haar dat algauw duidelijk. „Dat kun je alleen spelen, doordat ik bij je ben," verklaarde hij, „want ik betoverde de toetsen. Straks, als ik weg ben, gelukt het je niet zo gemakkelijk, omdat de betovering dan zal zijn verbroken. Maar als je in het vervolg elke dag eventjes de tijd neemt om je lessen te leren en geduldig te oefenen, dan zul je binnen korte tijd zó mooi spelen, dat je er zelf verbaasd van staat."

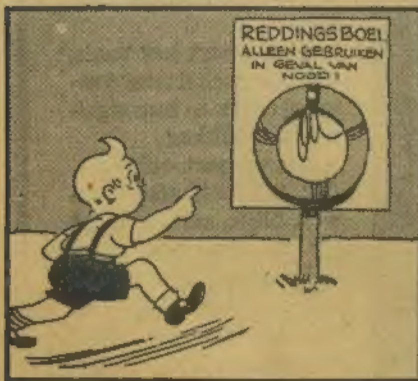
Na deze woorden verdween het manneke.

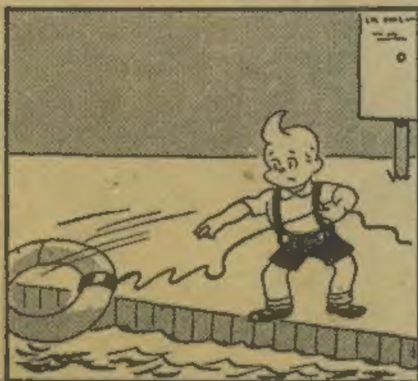
En Tineke wist zich later niet meer te herinneren, waar het eigenlijk was gebleven.

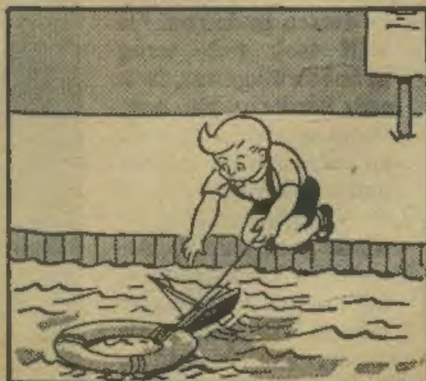
Tineke speelt nu prachtig piano. Ze volgde de raad van het muziekmannetje trouw op en oefende geduldig. Haar ijver werd wel beloond, want als ze speelt, doet ze dat zó mooi, dat het een lust is om er naar te luisteren.

Af en toe denkt ze nog wel eens aan het muziekmannetje terug, dat haar op zo'n grappige manier hielp.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

KIKKER-LENTE

De koude maanden van het jaar
Verbleef de hele kikkerschaar
Diep in de moddersloot.

Ze zaten vast, verroerden niet
En proefden vreugde noch verdriet.
Toch waren ze niet dood.

Want toen de straling van de zon
De modder weer bereiken kon
Door hoger zonnestand,

Ontwaakten alle kwekkertjes
En werkten zich gauw lekkertjes
Uit 't modderledikant.

Eerst zijn ze stijf van rheumatiek,
Maar na wat kikker-gymnastiek
Wordt heel de troep weer vlug.

Ze spelen, stoeien in de sloot
En zwemmen rondjes, poot-aan-poot,
Want „lente" keert terug.

De lente, die herleven doet,
Verdrijft ook kou uit kikkerbloed.
Nu leren zij hun lied

Van „work" en „kwek" en „rek-kek-kek."
Maar 'k vind die taal een beetje gek
Want ik versta dat niet.

C. v. BOVENKERK

Leerrijke Lessen

DE WOLF ALS HERDER

Een wolf was er steeds op uit een schaap te verschalken en op te peuzelen, maar eindelijk kwam er toch een dag, dat de wolf al zijn sluwe streken had verbruikt en ten einde raad was.

Of nee, nog niet. Hij had nog één plannetje in zijn wolvekop en dat moest lukken, dacht hij.

Hij was een kudde schapen genaderd en had gezien, dat de dieren en de hond en de herder rustig lagen te dutten in de zon. De wolf trok zich terug in het struikgewas, trok een herderspakje aan, voorzag zich van stok en tas. En zo uitgedost naderde hij voorzichtig de schapen. O, nee, hij wilde geen schaap bespringen en wegslepen, dat was de moeite niet waard. Hij wilde, als herder van de kudde, deze in haar geheel wegvoeren naar een plaats, waar hij zo nu en dan gemakkelijk een dier kon opeten.

De wolf opende dus zijn muil om de schapen toe te spreken, zoals hij dat de herder had horen doen, maar.... die stem. Het heesrauwe geluid klonk door het hele bos en meteen waren herder en hond klaarwakker. Ze zagen de wolf staan en die voelde wel, dat zijn list was ontdekt. Hij wilde natuurlijk de benen nemen, maar zijn herdersrok belette hem het snelle lopen en zijn bewegingen waren zo onhandig, dat hond en herder hem zó te pakken hadden en onschadelijk konden maken.

Zo gebeurt het vaak, dat aartsschelmen verward raken in hun eigen sluwe strikken.

En vergeet ook niet, dat een wolf altijd een wolf blijft, zelfs al trekt hij daarbij een mooi pakje aan. Zijn daden zullen toch altijd de daden van een wolf blijven.

ONZE WONDERE WERELD

MERKWAARDIGE SCHEPEN

TAL VAN ZEEKASTELEN MAAKTEN NAAM IN DE GESCHIEDENIS. DIT GEBEURDE NIET ALLEEN DOOR DE GEVECHTEN, DIE ZE MEEMAAKTEN, MAAR OOK VAAK DOOR HUN VERRE TOCHTEN.

DE SANTA MARIA WAS EEN VAN DE DRIE SCHEPEN, WAARMEE COLUMBUS OP 3 AUGUSTUS 1492 UIT PALOS VERTROK. HET SCHIP LEED OP 6 DECEMBER SCHIPBREUK BIJ HAÏTI.

DE HALVE MAAN WAS HET SCHIP, WAAROP HENDRIK HUDSON IN 1609 OP LAST VAN DE OOST-INDISCHE COMPAGNIE UITVOER. HET WERD IN 1618 DOOR DE ENGELSEN IN BRAND GESTOKEN.

DE VICTORY, GEBOUWD VAN 1759 TOT 1765, WAS EEN EERSTEKLAS OORLOGSSCHIP MET 100 KANONNEN: EEN ZOGENAAMDE DRIEDEKKER EN HET BEROEMDE SCHIP VAN NELSON.

DE MARY WAS EEN JACHT, DAT DE STAD AMSTERDAM IN AUGUSTUS 1660 CADEAU DEED AAN DE ENGELSE KONING KAREL II, TOEN HIJ UIT BREDA NAAR ZIJN EIGEN LAND TERUGGING.

DE FRAM WAS HET SCHIP, WAARMEE DE NOORSE ONTDEKKINGSREIZIGER FRIDTJOF NANSEN IN 1893 GEDURENDE DRIE JAAR DE NOORDELIJKE IJSZEEËN BEVOER.

DE BOUNTY IS BEROEMD WEGENS DE MUITERIJ AAN BOORD OP 25 APRIL 1789. HET SCHIP VOER UIT OP 23 DECEMBER 1787 EN KWAM NOOIT TERUG. HET WERD DOOR DE MUITERS VERBRAND.

Van een eekhoorntje,

dat zijn winterslaap vergat

Jan de Eekhoorn had het verschrikkelijk druk. Over een tijdje zou de winter komen en dan moest hij een voorraad hebben.

Al wekenlang liep hij rond om alles bij elkaar te slepen. Al zijn holen lagen vol, maar het was nog steeds niet genoeg.

„De winter kan wel heel lang duren en ik kan geen honger

lijden!" zei hij tot zichzelf. En dan ging hij maar weer op pad.

Alle nootjes en wortels, die hij te pakken kreeg, werden veilig bewaard. Jan de Eekhoorn had het zó druk, dat hij niet eens merkte, hoe stil het was in het bos.

De vogels waren al lang naar het zuiden vertrokken. En de andere dieren? Die deden hun winterslaap!

Jan de Eekhoorn liep echter maar met z'n voorraad te zeulen. Zelfs toen het sneeuwde, werkte hij door; pas toen hij het hele bos had leeggezocht, maakte hij zijn nestje en besloot zijn winterslaap te beginnen.

Alle dieren in het bos slapen in de winter en zo'n slaapje duurt bijna drie maanden.

Je snapt dus, dat Jan de Eekhoorn heel raar keek, toen hij de volgende dag al wakker werd.

De zon scheen en de sneeuw was al lang gesmolten.

„Hé," zei Jan. „Dat kan toch niet?"

Hij keek op zijn kalender en ja, er was pas één dag voorbij!

„Zou de winter dan al ten einde zijn?"

Hij kroop zijn nestje uit en keek naar de lucht.

Grote zwermen vogels kwamen weer uit het zuiden naar het bos terug.

„Dat kán niet!" zei Jan de Eekhoorn heel beslist en hij kroop terug in zijn hol en probeerde weer in te slapen.

Maar zijn rust duurde niet lang. Daar kwamen zijn neefjes aangerend. „Oom Jan, oom Jan, word toch wakker, het is weer voorjaar, morgen is het feest van de lente!"

„Wat is er allemaal?" zei Jan. „Ik heb pas één dag geslapen, kijk maar op mijn kalender. En ik heb mijn hele voorraad nog."

„Het is toch heus lente, oom," zeiden de neefjes.

„U bent te laat naar bed gegaan. Toen was de winter al geweest."

„Het heeft alleen een beetje gesneeuwd," zei Jan de Eekhoorn. Hij kon het nog niet begrijpen.

De neefjes renden weer naar de andere holen en ze riepen: „Oom Jan is vergeten zijn winterslaap te doen!"

Daar keken alle dieren van op. „Hoe kan dat nou?" zeiden ze. „Zijn winterslaap vergeten?"

Ze gingen het allemaal aan Jan vragen en die hoorde zó meteen, dat de winter voorbij was en dat de anderen al drie maanden hadden geslapen.

„Dan doe ik maar een zomerslaap!" zei Jan de Eekhoorn eindelijk. „Ik ben nog veel te moe om op te staan."

Hij draaide zich om in zijn holletje en sliep weer in.

De volgende dag was het Lentefeest. De boskoning kwam dan en hij vroeg aan alle dieren, hoe zij die winter hadden geslapen. En of er genoeg voorraad was geweest.

Zo hoorde hij ook de geschiedenis van Jan de Eekhoorn.

„Dus hij is van de winter vergeten te gaan slapen, en nu wil hij het in de zomer doen?" zei de boskoning.

„Dat gaat niet; in de zomer moeten wij werken. Jan de Eekhoorn moet wakker worden."

De andere dieren sleepten hem uit zijn nest en brachten hem naar de koning van het bos.

„Jan, hoe komt het, dat je bent vergeten je winterslaap te doen?"

Jan rekte zich eens uit en geeuwde vreselijk.

Toen zei hij verlegen: „Ik..... mijn voorraad.....!"

„Wijs me je voorraad eens aan?" zei de boskoning, en hij liet zich naar alle holen brengen en hij keek naar de vreselijk grote voorraad van Jan.

De eekhoorn zag wel, hoe kwaad de koning keek, en hij was doodsbang.

„Kijk," zei de boskoning, „jij was bang, dat je te kort zou komen. Je hebt de hele winter gezocht. Het is veel te veel voor één eekhoorn. Nu is het lente en is er weer nieuw voedsel."

Jan de Eekhoorn keek beschaamd voor zich.

Maar de koning was erg boos en hij gaf hem een stevig standje. „Van slapen in de zomer komt niets," zei hij. „Dat is je ene helft van de straf. En de andere helft is, dat je deze zomer je voorraad moet opeten. Van al het verse groen blijf jij af!"

Jan de Eekhoorn snikte het uit, dit was te erg voor hem.

Maar de boskoning liep al weer naar zijn vrienden terug.

Die avond vierden alle dieren in het bos feest, behalve Jan de Eekhoorn; die kauwde op een taaie noot van zijn voorraad en zat voor zijn hol te geeuwen.

De volgende dag wilde hij stiekem toch blijven slapen, maar de zon kietelde hem en de muggen

dansten om zijn kop en een dikke bij stak hem in zijn staart.

Jan moest wel opstaan en van zijn oude voorraad eten.

Zo ging het de hele zomer door. Jan nam zich vast voor het volgend jaar niet meer zo gulzig te zijn. Hij zou maar een gewone voorraad zoeken.

Want nu moest hij op de warme dagen zelfs een oude wortel knagen, zo taai en droog als hout.

En als je nu van de zomer met je vader door het eekhoornbos komt, dan loopt daar misschien een eekhoorn, die aldoor geeuwt en in zijn ogen wrijft. Met een onuitgeslapen gezicht.

En dan weet jij meteen, dat dát Jan is, die vergeten is zijn winterslaap te doen.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

REINTJE, REINIER, REINOUT en REINHARD

Klaartje had in de Paasvacantie een neefje op bezoek gehad, dat Reinier heette. Ze noemden hem meestal Rein, maar zijn volle naam was toch Reinier, had hij verteld. Klaartje had hem beloofd, dat zij hem zou schrijven wat zijn naam betekent. Ze zou het aan de meester vragen; die zou het wel weten. Maar daartoe moest eerst de school weer zijn begonnen; in de vacantie durfde ze zo maar niet bij meester Dierx aan te bellen. Maar het eerste namenkwartiertje zou ze te baat nemen; daarvan kon Reinier zeker zijn.

En ze had haar belofte niet vergeten.

„Reinier," aldus meester Dierx, „komt van het oud-Germaanse ragan, wat raad betekent, en het achtervoegsel harja: leger, zeer veel. Hoe kan Rein nu van ragan komen? zullen jullie misschien vragen. Maar die omzetting van letters is toch in het Germaanse taaleigen lang niet ongewoon. Misschien herinneren jullie je nog, dat de naam Meinhard, M[illegible]indert, van magan komt. Mein van magan, Rein van ragan. Zien jullie de overeenkomst? Bij Reinier zijn de tussenvormen: Raganhar, Reginher, Reinher, Reinier; de betekenis er van is: iemand, die vaak raad geeft, raadgever.

Ook de namen Reinout, Reinhard en de meisjesnaam Reintje zijn van ragan afkomstig. Reinout of Reinold komt van ragan: raad, en vald: besturen, en betekent dus: raadgever in het bestuur, bestuursraad; Reinhard is: sterk, krachtig in raad; vastberaden zouden wij zo iemand noemen.

De meisjesnaam Reintje is een verdietsing van het oude Reinike of Regina, en betekent: raadgeefster. De naam Regina is dus helemaal niet noodzakelijk van Latijnse komaf: is het een Latijnse naam, dan betekent hij koningin; maar het is ook een heel goede Germaanse naam, met een betekenis, die iedere vrouw eer aandoet."

UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

DE VIER HEEMSKINDEREN

De dood van Reynout

De werklui, die jaloers waren op de kracht van Reynout, hadden besloten hem te doden. Ze overvielen hem dus in zijn slaap, stortten grote tobben met kalk over hem uit, stopten hem in een zak en wierpen hem in de Rijn. Een oud vrouwtje, dat langs de Rijn liep, zag die zak drijven en opeens begonnen alle klokken van de Keulse torens te luiden. Men trok die zonderlinge zak aan land en vond er het lichaam in van Reynout de Montalbaen. Toen de mensen van Dortmund hoorden wat er was gebeurd, kwamen ze naar Keulen om het lijk weg te halen. Het werd op een kar gelegd en zonder hulp van mens of dier trok die kar regelrecht met Reynout's lichaam naar Dortmund in Westfalen, tot grote vreugde van het volk, dat boven het graf van Reynout een kerk bouwde. Keizer Karel was woest over de moord op zijn neef en hij liet alle werklui, die er aan hadden meegeholpen, gevangennemen. Hij liet ze in zakken binden en wierp ze allemaal in de Rijn. Toen wilde hij het lijk van zijn neef nog eens zien en hij trok naar Dortmund. Men opende de tombe, maar.... men vond niets meer. Het lichaam van de grote held was naar zijn broeders gevaren, die al lang vóór hem waren overleden. En — zo besluit deze zo vermaarde legende — zo liggen thans de vier gebroeders te Napels bij elkander.

EINDE

BAS EN BES

Nog altijd zijn Bas en Bes, die uit het gesticht van Stekel zijn ontvlucht, er niet in geslaagd hun achtervolgers op 'n dwaalspoor te brengen.

ZE ZIEN EEN OPEN HEK, WAARDOOR VEEL MENSEN BINNENGAAN. OP EEN BORD STAAT TE LEZEN DAT HET GEBOUW TE BEZICHTIGEN IS.

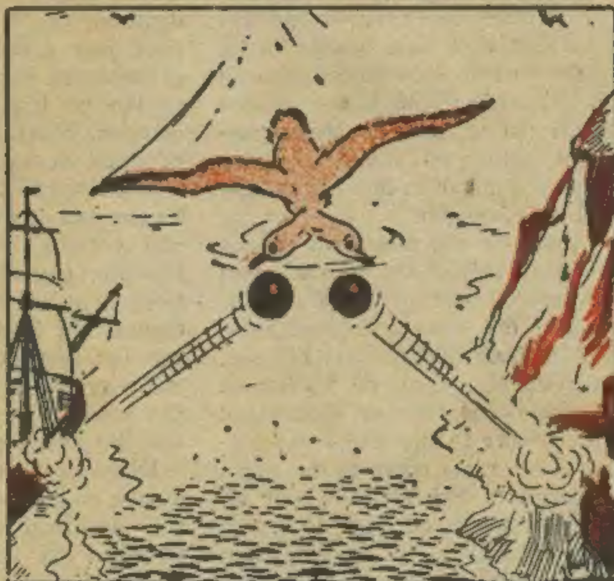

De wonderlijke avonturen van BARON VAN MUNCHHAUSEN

Daarop vertelde de baron — zich strikt tot de feiten bepalend, zoals hij steeds opmerkte — hoe hij bij het beleg van Gibraltar van 1779-1783, toen de vesting onder bevel stond van zijn oude vriend sir George Eliott, de Engelsen bijstond. De baron zei, dat hij daar was gekomen met een approvianderingsvloot om de generaal een bezoek te brengen.

25 In Londen had de baron een uitstekende verrekijker gekocht en terwijl de generaal hem de verdedigingswerken liet zien, bemerkte hij, dat de vijand op een zijner schepen op het punt stond een zestienponder af te vuren, precies naar de plaats, waar zij stonden. „Met toestemming van de generaal liet ik een achtenveertigponder komen en ik plaatste het kanon zó — ik was de schietkunst volkomen meester — dat ik zeker was van mijn doel.

26 Ik bleef op de vijand letten, tot ik zag, dat hij op het nippertje was van te schieten. Op hetzelfde ogenblik liet ik ook mijn kanon losbranden. Het gevolg was verbazingwekkend. De twee kogels ontmoetten elkaar halverwege met zulk een kracht, dat de vijandelijke kogel terugvloog zoals een biljartbal, die op een andere stoot, en hij trof de kanonnier, die hem had afgeschoten op het schip.

27 Dan vloog hij verder naar de Afrikaanse kust, waarbij hij de masten van drie schepen doorboorde; en tenslotte, nadat zijn kracht was verbruikt, drong hij door het dak van een boerenhut op het vasteland, waar een oude vrouw met open mond zat te slapen. De kogel bleef in haar keel steken, maar haar man kwam haar te hulp, en na zorgvuldige behandeling herstelde zij merkwaardigerwijze."

28 Intussen trof de kogel, welke door de baron was afgeschoten, het kanon van het vijandelijke schip met zulk een geweld, dat het geschut door de bodem van het schip drong. Het vaartuig zonk onmiddellijk. „Ik wil overigens erkennen," zei de baron, „dat dit alles niet aan mij alleen te danken was, want de man, die onze achtenveertigponder geladen had, had bij vergissing een dubbele hoeveelheid buskruit genomen."

DE GRAAF EN DE

Zeven eeuwen geleden woonde op een kasteel in Spanje een rijk en machtig edelman, graaf Berdos, met zijn vrouw en hun enig zoontje Nunez. In die tijd was een groot deel van Spanje in de macht van de Mohammedanen en het gebeurde dikwijls, dat benden Moren (zo werden de Mohammedanen genoemd) invallen deden en soms tot ver in het Spaans gebied doordrongen.

Op zekere dag was graaf Berdos met enige ruiters een paar uur van zijn kasteel, toen hij zo'n bende bemerkte, die een gevangene meevoerde. Onmiddellijk viel hij aan, dreef de Moren op de vlucht en bevrijdde de gevangene. Deze bleek een zigeuner te zijn. Hij kon ongeveer twintig jaar tellen en was slank en gespierd. Hij vertelde, dat hij Mastana heette en door de Moren was overvallen. Ze hadden zijn viool, waarmee hij de kost verdiende, stukgeslagen en hem met geweld meegevoerd.

Hij was nu gelukkig weer vrij, maar in het gevecht met de rovers vrij ernstig gewond. De graaf liet hem daarom bij een van de ruiters op het paard plaatsnemen en nam hem mee naar het kasteel. Hier werd hij verbonden en was weldra hersteld. Voorlopig bleef hij nu op het kasteel, verrichtte er allerlei werk en speelde ook soms heel mooi op de nieuwe viool, die de graaf hem had gegeven. Hij was vriendelijk, goedhartig en behulpzaam en ieder mocht hem graag lijden. Maar na verloop van een paar weken zei hij, dat hij wilde vertrekken. De graaf vroeg hem, of hij niet liever soldaat wilde worden, maar dat was niets voor hem. Het zwerven zat hem in het bloed; vrij als een vogel rondtrekken was zijn lust en zijn leven; lang op dezelfde plaats blijven kon hij niet. Hij dankte dus de graaf voor al zijn goedheid en ging weer met zijn viool de wereld in.

Op het kasteel was een groot aantal bedienden. Een van die bedienden, Diego heette hij, was een paar jaar geleden op het kasteel gekomen en had er zich door mooi praten en huichelen weten in te dringen. Maar hij was een eerste deugniet en ongeveer drie maanden na het vertrek van de zigeuner kwam aan het licht, dat hij zich aan verschillende diefstallen had schuldig gemaakt. De graaf ontsloeg hem nu uit zijn dienst. Hij had hem aan het gerecht kunnen overleveren, maar dat wilde hij niet en hij gaf hem zelfs bij zijn vertrek nog wat geld.

Door J. Toebosch

Diego mocht dus blij zijn, dat hij er nog zo goed af kwam. Maar hij was woedend en besloot zich te wreken. Hij wilde nu de kleine Nunez ontvoeren, hem in het Moorse land verkopen en dan zelf in dienst van de Moren gaan.

Hij wist, dat het kindermeisje elke dag op eenzelfde uur met de kleine wat ging spelen in een bosje, dicht bij het kasteel. Wat deed nu de schurk? Hij hield zich eerst enige dagen schuil, zodat ieder meende, dat hij weg was, ging toen op een namiddag tussen de struiken op de loer liggen en wachtte tot het meisje met het kind kwam. Toen kwam hij plotseling voor de dag, gaf het meisje een slag, zodat het bewusteloos bleef liggen, greep de kleine en liep er mee weg. Een eindje verder stond een paard gereed, dat hij tevoren uit een wei had gestolen; in een ogenblik zat hij er op en nu ging het in vliegende vaart vooruit in de richting van de Moorse grens.

Het waren treurige dagen, die nu voor de kasteelbewoners aanbraken. Iedereen had innig medelijden met de ongelukkige ouders; men hoorde nu geen vrolijk lachen of zingen meer, maar zag slechts bedroefde gezichten. Intussen was Diego met de kleine Nunez in een Moorse stad aangekomen. Hier verkocht hij het kind voor een grote som aan een rijk koopman, Hamid geheten, trad daarna als soldaat in dienst bij de bevelhebber van de stad en nam de Mohammedaanse godsdienst aan.

Enige maanden waren verstreken. Een oorlog met de Moren was uitgebroken. Een groot Spaans leger was op de been gebracht en graaf Berdos, die als een bekwaam aanvoerder bekend stond, voerde het bevel over een afdeling.

Het ging de Spanjaarden voorspoedig en zo sloegen ze na enige tijd het beleg voor een Moorse stad.

Op een avond zat graaf Berdos alleen in zijn tent, toen een soldaat met de boodschap kwam, dat iemand hem wenste te spreken. Een ogenblik later trad een jonge zigeuner binnen.

„Mastana!" zei de graaf verrast.

„Heer graaf," zei de zigeuner,

Hij vertelde, dat hij Mastana heette en door de M[illegible]n was overvallen.

ZIGEUNER

„ik breng u nieuws over uw zoon. Hij is in de stad bij de koopman Hamid. Ook Diego is er en is bevelhebber over een afdeling ruiters."

„Hoe weet je dat?"

„Heer, een zigeuner komt overal en niemand let op hem. Als hij zijn ogen en oren goed gebruikt, kan hij veel te weten komen. Verder kan ik u nu niets zeggen, dan dat ik blijf waken over uw zoon." En eer de graaf hem nog wat kon vragen, was hij buiten de tent.

Graaf Berdos bracht een onrustige nacht door. Hij wist nu wel, waar Nunez was, maar daarmee had hij hem nog niet terug. Er kon nog zo veel gebeuren. En Diego was er ook nog.... De volgende morgen ging hij naar de opperbevelhebber en vertelde hem, wat hij van de zigeuner had gehoord. Terwijl ze de zaak nog bespraken, kwam opeens een bode met het bericht, dat een gezantschap uit de stad in het kamp was aangekomen en verzocht, bij de opperbevelhebber te worden toegelaten.

In de stad hadden velen ingezien, dat de verdediging niet lang was vol te houden. Vooral de burgerij vreesde voor een bestorming, waarbij ze leven en bezittingen kon verliezen. Daarom had de overheid afgevaardigden gezonden om te onderhandelen. De Moren boden aan de vesting met haar voorraad aan wapenen en levensmiddelen over te geven onder voorwaarde, dat de bezetting vrij kon aftrekken en de burgers niet gehinderd zouden worden.

De opperbevelhebber riep dadelijk de krijgsraad bijeen om dit voorstel te bespreken. Met algemene stemmen werd besloten het aan te nemen. Zonder bloedvergieten kwam men dus in het bezit van een sterke stad. Maar tegelijk werd bepaald, dat Nunez onmiddellijk aan zijn vader zou worden teruggegeven en Diego uitgeleverd.

Graaf Berdos kon er dus vast op rekenen, zijn zoon weldra terug te zien....

Maar Diego had intussen ook niet stil gezeten.

Toen hij hoorde, dat een gezantschap naar het Spaanse kamp was vertrokken, was de schrik hem om het hart geslagen. Wanneer de stad, zoals hij vast verwachtte, zich overgaf, zouden alle Christenkinderen, die er waren, in vrijheid gesteld en hij en andere verraders gevangen worden genomen en dan had hij het ergste te vrezen. Wat nu te doen?....

Zijn plan was spoedig klaar. Hij ging naar de koopman Hamid en vertelde daar, dat de bevelhebber van de stad alle Christenkinderen als gijzelaars wilde hebben. De Spanjaarden zouden dan de stad niet durven bestormen. De koopman geloofde alles, wat hij vertelde en stond hem, hoewel ongaarne, de kleine af, nadat hij vast had verzekerd, dat hem niet het minste leed zou geschieden.

Diego nam Nunez bij zich op het paard en verliet de stad aan de zijde, waar ze nog niet was gesloten. Aan de poortwachter, die hem vroeg, waar hij met dat kind heen moest, gaf hij ten antwoord, dat hij het op last van de bevelhebber naar een kasteel moest brengen, dat een paar uur verder lag.

Weldra was hij nu zó ver, dat hij voor achtervolging niet meer bang behoefde te zijn. Hij wenste zichzelf geluk, dat hij het zo slim had aangelegd. Zijn plan was, het kind opnieuw te verkopen en dan weer de Moren zijn diensten aan te bieden. In het eerst had de kleine Nunez angstig gevraagd, waar hij heen ging, maar nadat Diego had gedreigd, hem te zullen doden, als hij nog wat durfde zeggen, had hij zich verder stilgehouden.

Zo was Diego in een holle weg gekomen, toen opeens een jonge man van achter een struik te voorschijn sprong, het paard bij de teugel greep en riep: „Diego, geef hier dat kind!"

Ogenblikkelijk zag Diego, wie hij voor zich had. Het was Mastana, de zigeuner. „Uit de weg!" schreeuwde hij en gaf tegelijkertijd het paard de sporen, maar met ijzeren hand hield Mastana het in bedwang. Woedend trok Diego nu zijn zwaard, maar eer hij het kon gebruiken, had de zigeuner hem vastgegrepen en uit het zadel gerukt. Vechtend rolden beiden nu over de grond, maar de zigeuner was de sterkste en bracht weldra zijn vijand zó'n vuistslag toe, dat hij bewusteloos bleef liggen.

Intussen jammerde Nunez, die ook van het paard was gevallen en het gevecht had aangezien, luid van angst. „Wees maar niet bang, beste jongen," zei de zigeuner vriendelijk. „Ik zal je geen kwaad doen en we rijden nu naar je vader."

Hij ging naar het paard, dat schuw was geworden, nam het bij de teugel en bracht het met zachte woorden tot bedaren. Daarna zette hij Nunez in het zadel en nam zelf achter hem plaats. En nu ging het terug naar de stad. Zó aardig wist hij met het kind om te gaan, dat het helemaal niet bang was en in zijn kinderlijke taal vertelde, wat het zoal had meegemaakt. Zo kwamen ze in de stad, die intussen door de Spanjaarden in bezit was genomen.

En nu ging het terug naar de stad.

Het is te begrijpen, dat graaf Berdos vreselijk ontsteld was geweest, toen hij tot de ontdekking was gekomen, dat zijn zoon was verdwenen. Des te groter was thans zijn vreugde, toen hij zijn Nunez terugzag.

Gaarne zou hij thans Mastana hebben meegenomen naar zijn kasteel. Maar daar wilde de zigeuner niet van horen. Hij wilde blijven, wat hij was. Vrij rond te zwerven ging bij hem boven alles.

„Nu, als je dan niet anders wilt, kan ik er ook niets aan doen," zei de graaf. „Maar als je later eens van gedachte zou veranderen, zal je altijd welkom zijn op mijn kasteel."

Kort daarna vertrok Mastana. Wat Diego betreft, van hem hoorde men nooit meer.

De kleine knutselaar

MET SCHAAR EN PAPIER

kunnen we heel aardige figuurtjes maken, zoals bijgaande modellen laten zien. En het is eenvoudig en goedkoop.

Een vierkant stukje papier wordt in tweeën gevouwen (fig. 1), daarna weer gevouwen (fig. 2) en dan nog eens (fig. 3). Hoe vaker je het papier vouwt, des te leuker kun je knippen. De manier, waarop de buitenkant van het gevouwen papier wordt afgeknipt, is voor de hele figuur beslissend (fig. 4). Knip je bijvoorbeeld de buitenkant rond af, dan krijgt het gehele knipsel een min of meer ronde vorm; wordt de buitenkant puntig uitgeknipt, dan is de gehele figuur uitgetand. Aldus krijg je een gelijkvormige tekening. Fig. 5 geeft een klein voorbeeld, hoe je ongeveer te werk moet gaan.

Wanneer je de uitgeknipte modellen uitlegt, zul je verrast zijn over de mooie figuren die ontstaan.

PAPIEREN

MUTSJES

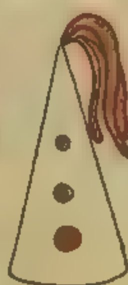
Benodigd materiaal: dun wit karton of dik wit tekenpapier, crêpepapier in verschillende kleuren.

Teken op het witte papier een cirkel met een straal van 22 cm. Knip er ongeveer een vierde deel van uit en plak de muts dicht met sterke lijm. Laat hem vooral eerst goed drogen en ga daarna versieren. Beplak bijvoorbeeld de hele muts met rood crêpe-papier en plak er witte rondjes ter grootte van een cent op, waardoor de muts op een paddestoel gaat lijken.

Voor een meisje is het aardig de muts te beplakken met stroken crêpe-papier, die slechts gedeeltelijk worden vastgeplakt, zodat de rest kan worden uitgerekt. De mutsen blijven op het hoofd staan met een koord-elastiekje, waarvan de uiteinden door het papier heen worden gestoken en met een knoop of kraal worden vastgezet.

De top van de muts kan ook nog versierd worden met een bosje kleurige papierslingers, samengebonden in de vorm van een kwastje.

EIERREKJE

Materiaal: blank triplex 5 mm dik; gele beits.

Teken de ring op het hout door een cirkel met een straal van 11 cm te tekenen en vanuit hetzelfde middelpunt een met een straal van 4 cm.

Geef nu de plaatsen aan, waar de gaten voor de eieren gezaagd moeten worden. Dit zijn 6 cirkeltjes, die op gelijke afstanden van elkaar en op 2 cm afstand van de buitenrand liggen.

Trek hiervoor een hulpcirkel met een straal van 7½ cm vanuit hetzelfde middelpunt, dat voor de ring is gebruikt.

Op deze cirkel liggen de middelpunten van de 6 kleine cirkels. Men vindt die middelpunten door de straal er zes keer op af te zetten. Trek vanaf die punten de kleine cirkels met een straal van 1½ cm voor de gaten. Zaag nu eerst de buitenomtrek, dan de gaten en

PAPIEREN TOLLEN

Met deze afbeeldingen gaan we papieren tollen maken.

Wij maken ze van een ronde schijf karton, waardoor in het midden een lucifer wordt gestoken. Aan de onderkant maken we een taats. De andere twee derde steekt bovenuit en hiermee maken we de tol op gang.

Nu het tekenen.

Op het schijfje karton plakken we een der tekeningen of een soortgelijke afbeelding.

Omdat we telkens met cirkels te doen krijgen, en nu eens niet de tekening overtrekken, maar opnieuw tekenen, beginnen we met een passer er een te maken. Hebben wij die, dan gaan we deze onderverdelen in een zeshoek, zoals de tekening (a) te zien geeft. En hoe we die krijgen? Wel, de straal van de cirkel kun je zes maal op de omtrek afpassen. Zodoende krijg je zes even grote delen.

Door die in tweeën te delen, krijgen we er twaalf, wederom in tweeën en er zijn er al vierentwintig.

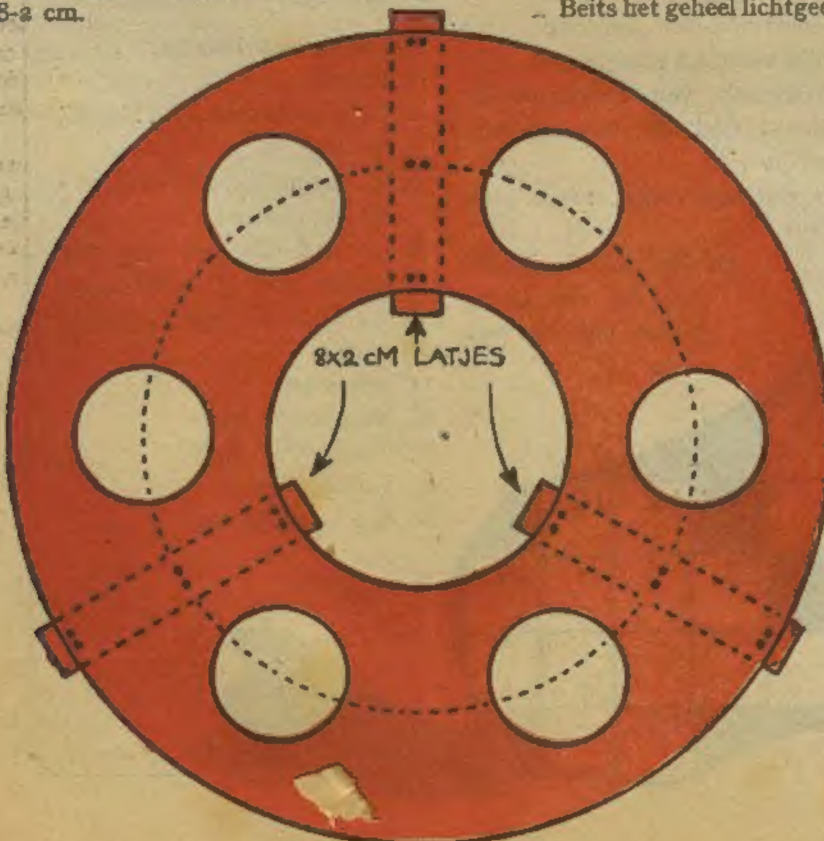
Door die punten met rechte lijnen naar het middelpunt te brengen krijgen wij 24 vakjes, die we om en om zwart-wit maken. We kunnen natuurlijk ook met kleuren werken.

En hoe we die mooie met de boogstrepen maken? (b). Met de passer natuurlijk. Met de maat van de straal maken we telkens kleine stukjes cirkel van de rand naar het middenpunt. Op die manier schuiven wij met de passerpunt telkens één vierentwintigste gedeelte op en de gehele rondte af.

Hebben wij de tekeningen klaar en opgeplakt, dan steken wij de lucifer er door, zoals boven gezegd.

dan het grote gat binnenin. Vijl de kanten bij en schuur de oppervlakte glad. Zaag drie latjes van 8-2 cm.

Vijl de hoeken rond af en schuur ze. Spijker de latjes onder de ring, van bovenaf met koperen kopspijkertjes. .. Beits het geheel lichtgeel.

WIE PUZZELT ER MEE?

WAARVOOR ZIJN DIE NIKKERTJES ZO BANG?

Drie kleine nikkertjes zijn opeens vreselijk geschrokken van iets: zó erg, dat ze van angst in een boom zijn geklauterd.

Het lijkt wel, of ze iets heel ergs zien, maar wat dat dan wel mag zijn, verraadt de plaat niet. Om achter dat geheim te komen moet je met een potlood een lijn trekken van het cijfertje 1 naar 2, van 2 naar 3, en zo vervolgens op de rij af door alle getallen, want slechts dan kan je zien, wat de oorzaak van de onrust der nikkertjes is.

WALRUS-PUZZLE

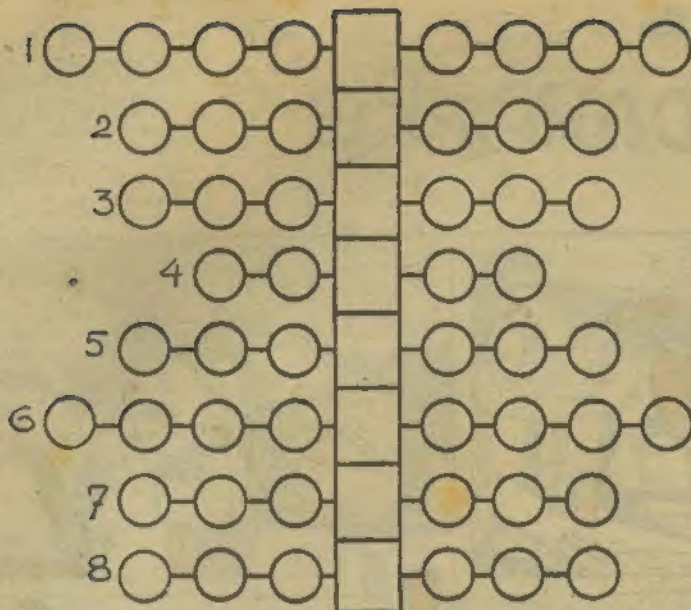

Van links naar rechts:

1 Een tijdperk. Draai het woord om en het is een vlaktemaat
4 Zeehond
5 Geweldig groot
7 Twee letters van dun
8 Komt van het pluimvee
10 Zijn verstand raadplegen
12 Afkorting van eerstkomende
14 Maakt deel uit van iemands gelaat
15 Is een zwemvogel, maar geen gans
17 Daar zit de bloem op. Bij een boom noemt men het een stam
18 Uitroep. Ook tweeklank

Van boven naar beneden:

1 Roem
2 Cirkels. Na tien ...... lag hij op kop
3 Is natuurlijk iedereen, die dit blad leest
6 Is meer dan veel. Van alle jongens won Jan het .....
9 We rijden schaats .. de winter
11 Een zoen
12 Wederhelft, gade
13 Is een soort vink
15 Voegwoordje
16 Een inhoudsm

Aardrijkskundig raadsel

Vul in deze figuur woorden in van de volgende betekenis:

1 Een bekende badplaats in onsland
2 Het allerkleinste staatje ter wereld (ligt in de buurt van Spanje)
3 Een Nederlandse provincie, die bijna geheel uit eilanden bestaat
4 Schepen bevaren de.....
5 De denkbeeldige lijn, die precies over 't midden van de aarde loopt
6 Een grote plaats op de Veluwe
7 Waterwegen, die door mensen zijn gegraven
8 Stad, die beroemd is om haar kaasmarkt

Als je alles goed hebt ingevuld, lees je in de vierkante vakjes van boven naar beneden de naam van een Nederlands plaatsje, dat overal in het buitenland bekend is.

OLIFANT-PUZZLE

```
          L
        O O I T
      D O O D
      O R D E
    E L   S E
B A R A K
O L I F A N T
D E N   N O O T
  V   L O P E R
  E   A   E   A N
  L   K   N   M A
      E R       T
      N A
```

Spreekwoordenrebus

WIE WEL DOET,
WEL ONTMOET

Als ge dat onthoudt, kinderen, en er naar handelt, zult ge uw leven heel wat blijer kunnen maken. Wanneer gij goed doet aan anderen, dan zullen ook anderen u goed doen; een goede daad wordt altijd beloond. En de mooiste beloning is eigenlijk nog de tevredenheid, die ge in uzelf gevoelt na elke goede daad, die ge verricht hebt.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

★

SCHILDPADPUZZLE

```
  B O D E
R O V E R S
  R E   G U L
  D R E E F
```


VOOR KNAPPE SPEURDERS

Je kunt nooit iets tussen pagina 23 en 24 leggen. Die vormen samen namelijk een en hetzelfde blad!

KRUISWOORDPUZZLE

```
    L E K
    E   A L
    I M M E R
  O B E R S
  D A T A   A
B E N   D U S
    D O   K
```

WISSELPUZZLE

Verander het woord AGENT in KORPS door telkens een letter van het volgende woord te wijzigen.

```
1 A G E N T
2 . . . . .
3 . . . . .
4 . . . . .
5 . . . . .
6 K O R P S
```

E-RAADSEL

```
. E . E .
  E . E .     (VOOR
. E . E .     BEGINNELINGEN)
  E . E .
. E . E .
  E . E .
. E . E .
```

Op de puntjes moet je letters invullen, die met elkaar woorden vormen van de volgende betekenis. Het is erg gemakkelijk, want alle E's staan al op hun plaats.

1 Tegenovergestelde van nemen.
2 Een klein dier, dat vol stekels zit.
3 Een getal, minder dan tien.
4 Doe je 's morgens, 's middags en 's avonds.
5 Is meer dan zes.
6 Heel kort, een kort poosje maar.
7 Daar veeg je mee.

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

De zes lettergrepen van onze rebus staan in de getekende vakjes. Zet ze in de juiste volgorde.

Hoe luidt deze week ons spreekwoord?

Hamid, DE DAPPERE

Sjeik Hamid en zijn dienaar, Pepi, hebben de smokkelaar en slavenhandelaar Karel Zorn aan de directeur van de gevangenis overgeleverd, maar deze is een van Zorn's trawanten. Later komt een koopman, Ali Ahmed, in de stad. Hij is Zorn's dubbelganger op een moedervlekje na. Ahmed wordt door de politie opgepakt.

De sjeik en Pepi verlaten het hotel van Ali en gaan hem zoeken. Het is hun niet bekend, dat Zorn, Ali's dubbelganger, en de gevangenisdirecteur een lafhartig spel spelen.

Als de echte Zorn klaar staat om de stad te gaan verlaten, naderen sjeik Hamid en Pepi. Hamid ziet de moedervlek en denkt Ali Ahmed voor zich te zien.

Zorn is een goed toneelspeler, zodat noch de sjeik, noch Pepi enige verdenking koestert. Maar als Pepi de koffer optilt, botst hij op tegen een waterdrager.

Het ongeval met de waterkruik werd voor Zorn noodlottig. De getekende moedervlek was verdwenen en de sjeik wist onmiddellijk, dat hij zijn vijand voor zich had.

Zorn loopt zo hard als zijn dikke benen lopen kunnen. Zal hij nog ontkomen? Maar Pepi smijt hem de waterkruik achterna en de schurk komt te vallen.

De sjeik is van Zorn te weten gekomen, dat de echte Ali Ahmed in de stadsgevangenis voor een vuurpeleton zal worden gezet en hij vliegt om hem teredden.

Op het ogenblik, dat de directeur het bevel tot schieten wil geven, flitst een slanke figuur over de muur en plaatst zich als een schild voor Ali Ahmed.